

Dosarul nr. 2rac-319/2021
2-19175650-01-2rac-22122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (G.Grozav)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N.Budăi, Iu.Cotruță, V.Mihaila)

ÎNCHEIERE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Artur Macovei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe Acțiuni (Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni) privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 30 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La data de 31 octombrie 2019, SA „Moldtelecom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Premier Energy Distribution” SA (ÎCS „RED Union Fenosa” SA) privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 06 octombrie 2018, noaptea, în XXXXX, de pe pilonul de electricitate ce aparține ÎCS „Premier Energy Distribution” SA (ÎCS „RED Union Fenosa” SA) a căzut firul electric aerian de 0,4 kV pe cablul de telecomunicații electronic aerian de tip TPP 50x2x0,4 ce aparține SA „Moldtelecom”, în urma căreia cablul de comunicații electronice s-a supraîncălzit și s-a topit total, provocând reclamantului un prejudiciu material considerabil.

Cazul deteriorării a fost stabilit prin actul nr. 409 din 07 octombrie 2018, întocmit de inginerul tehnician Paraschiv Oleg, confirmat de primarul Primăriei XXXXX și legalizat cu ștampila Primăriei XXXXX.

SA „Moldtelecom” a menționat că, potrivit calcului cheltuielilor cu privire la lichidarea deranjamentului pe linia de cablu de telecomunicații plastic suspendat în XXXXX, nr. de inventar 11158, care a avut loc la 07 octombrie 2018, reclamantul

a fost nevoie să suporte cheltuieli suplimentare neplanificate în sumă de 5.282,31 lei, constituită din: cheltuieli de salarizare – 1.154,57 lei, contribuții asigurări sociale, medicale (26,5%) – 305,96 lei, cheltuieli materiale – 2.669,20 lei, cheltuieli de transport 272,19 lei și TVA 20% - 880,38 lei.

Reclamantul a declarat că după înlăturarea deteriorării, la 11 octombrie 2018, SA „Moldtelecom” s-a adresat la Inspectoratul de Poliție Hîncești cu un demers privind deteriorarea cablului de comunicații electronice în XXXXX.

În urma acumulării materialelor probatorii, Inspectoratul de Poliție Hîncești a expediat materialele spre examinare, în conformitate cu art. 410 Cod contravențional, Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.

La 11 martie 2019, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a informat SA „Moldtelecom” că, deteriorarea rețelelor de comunicații electronice au avut loc în rezultatul căderii firelor de electricitate fără implicarea factorului uman și i-a recomandat adresarea în instanța de judecată după competență.

SA „Moldtelecom” a comunicat că, la 16 iulie 2019, a expediat în adresa ÎCS „Premier Energy Distribution” SA (ÎCS „RED Union Fenosa” SA) reclamația cu privire la achitarea benevolă a valorii prejudiciului material cauzat, însă încercarea reclamantului nu s-a soldat cu nici un acord, motiv pentru care SA „Moldtelecom” s-a adresat în instanța de judecată.

Reclamantul a mai indicat că, toate împrejurările de fapt și de drept demonstrează responsabilitatea pârâtului de a compensa reclamantului prejudiciul cauzat în mărime de 5.282,31 lei.

Reclamantul SA „Moldtelecom” a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată și încasarea din contul pîrîtului ÎCS „Premier Energy Distribution” SA (ÎCS „RED Union Fenosa” SA) a prejudiciului material în mărime de 5.282,31 lei și a taxei de stat în sumă de 270 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău (sediul Centru) din 21 mai 2021, s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat de la ÎCS „Premier Energy Distribution” SA (ÎCS „RED Union Fenosa” SA) în beneficiul SA „Moldtelecom”, prejudiciul material rezultat din procurarea materialelor în mărime de 2.669,20 lei, cheltuieli de transport în mărime de 272,19 lei și taxa de stat în sumă de 270 lei. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 30 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de SA „Moldtelecom”. S-a respins apelul declarat de avocatul Artur Macovei în interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău (sediul Centru) din 21 mai 2021, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Moldtelecom” către ÎCS „Premier Energy Distribution” SA (ÎCS „Red Union Fenosa” SA) privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că instanța de fond corect a stabilit că deteriorarea cablului de comunicații electronice a avut loc ca urmare a unui scurt circuit provocat de căderea cablului electric de tensiune înaltă, care aparține operatorului și furnizorului de energie electrică ÎCS „Premier Energy

Distribution” SA (ÎCS „RED Union Fenosa” SA), peste rețeaua de telecomunicații a SA „Moldtelecom”, or cauza deteriorării a fost stabilită prin actul nr. 409 din 07 octombrie 2018.

Astfel, instanța de apel a remarcat că răspunderea delictuală apare ca urmare a încălcării unei obligații legale cu caracter general, care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite. Pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Temeiul răspunderii delictuale este componența delictului civil. Componența delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componența delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția. Acestea sunt condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective.

Potrivit art. 21 alin. (1) lit. b) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241 din 15.11.2007, în scopul asigurării securității și integrității rețelelor publice de comunicații electronice și/sau serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, furnizorii au obligația: b) de a lua măsurile necesare pentru a garanta integritatea rețelelor și pentru a asigura continuitatea furnizării serviciilor prin intermediul acestor rețele. Astfel, ca urmare, SA „Moldtelecom” a intervenit în înlăturarea pagubelor produse de firele electrice.

De asemenea, instanța de apel a reținut drept juste constatările instanței ierarhic inferioare, în raport cu prevederile art. 1410 al Codului civil (în redacția în vigoare în momentul apariției raportului juridic), cu privire la faptul că izvorul de pericol sporit reprezintă rețelele electrice de tensiune, iar activitatea operatorilor legată de rețelele electrice este reglementată prin dispozițiile Legii cu privire la energia electrică nr. 107 din 27 mai 2016, din care reiese cu vehemență că titularul de licență, la caz ÎCS „Premier Energy Distribution” SA (ÎCS „RED Union Fenosa” SA), trebuie să îndeplinească obligațiile referitoare la securitate, calitate, eficiență și continuitatea aprovizionării cu energie electrică

Potrivit pct. pct. 50, 51 din Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13.04.2009, paguba materială cauzată întreprinderii, în gestiunea căreia se află rețeaua de comunicații electronice, în urma ruperii sau deteriorării acesteia, se calculează reieșind din cheltuielile directe de restabilire a rețelei și veniturile tarifare ratate de către această întreprindere în urma întreruperii legăturii. Paguba materială se rambursează de către persoana vinovată în mod benevol, iar în caz de dezacord – prin instanța judiciară.

Instanța de apel a menționat că instanța de fond corect a argumentat și a reieșit din circumstanțele de fapt, ca fiind indubitabilă obligația pârîului ÎCS „Premier Energy Distribution” SA (ÎCS „RED Union Fenosa” SA) de a compensa reclamantului prejudiciul material, deoarece sunt întemeiate pretențiile reclamantului cu privire la încasarea cheltuielilor propriu-zise de restabilire a rețelei – obiecte utilizate în valoare de 2.669,20 lei și cheltuielile de transport suportate în legătură cu deplasarea specialiștilor la locul deteriorării cablului în mărime de 272,19 lei, formându-se suma totală de 2.941,39 lei.

La 07 decembrie 2021 Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Artur Macovei a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Mai mult ca atât, instanța de apel a interpretat și aplicat eronat norma materială privind răspunderea delictuală pentru dauna produsă de izvorul de pericol sporit.

Totodată, instanța de apel a interpretat eronat norma materială privind zona de protecție a rețelelor electrice. Or, riscurile deteriorărilor le suportă persoana care a plasat instalațiile sale în zona de protecție a rețelelor electrice și nu proprietarul acestora din urmă.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 30 septembrie 2021 și expediat participanților la proces la 13 octombrie 2021 (f.d.23), însă la materialele dosarului lipsește dovada recepționării deciziei recurate.

Prin urmare, cererea de recurs declarată la 07 decembrie 2021, se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Prin referința depusă la 18 ianuarie 2022 SA „Moldtelecom” a solicitat respingerea recursului depus de Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Artur Macovei cu menținerea deciziei instanței de apel.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 25 noiembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimaților copia recursului și a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Artur Macovei.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Artur Macovei se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru